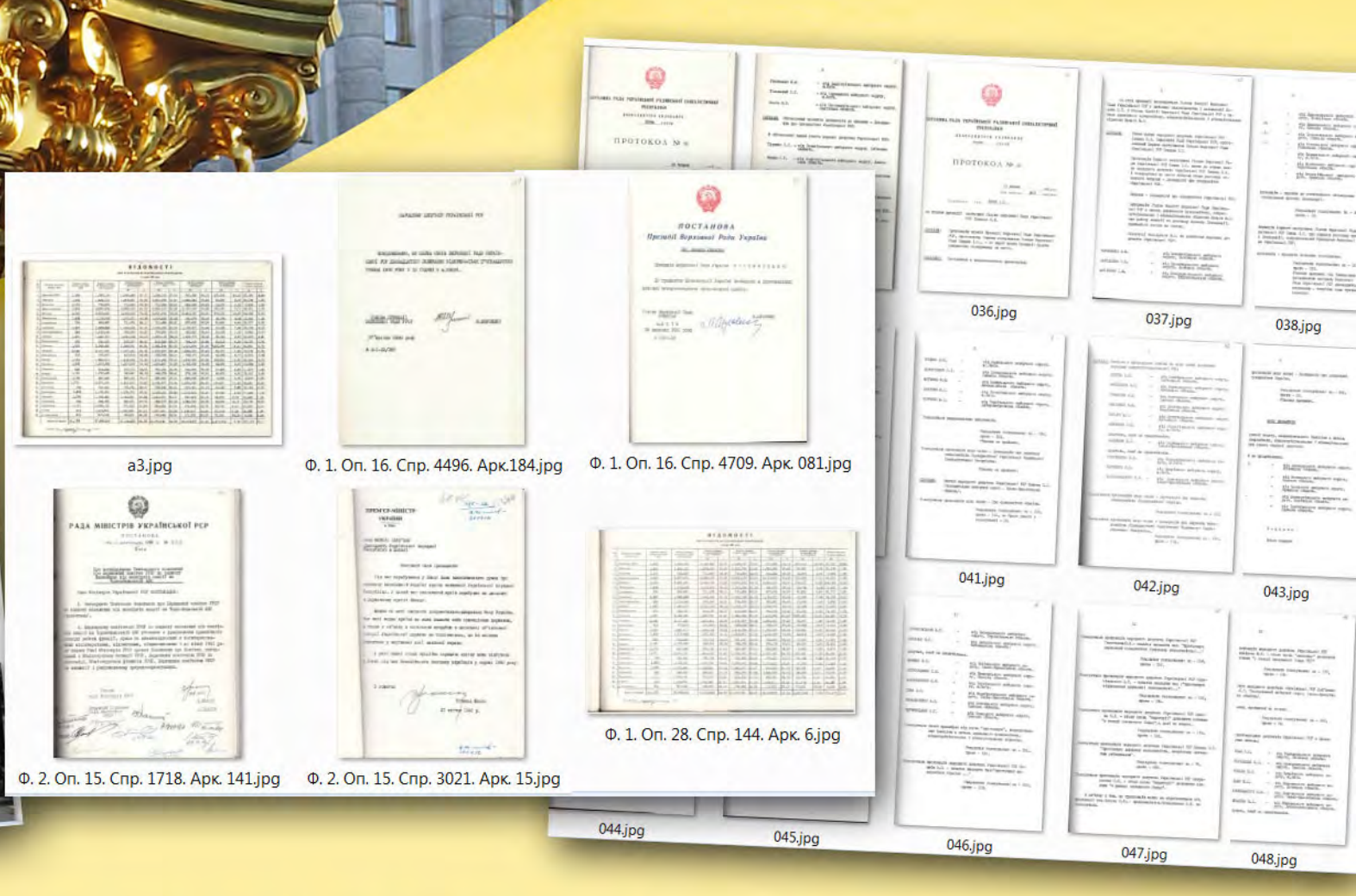
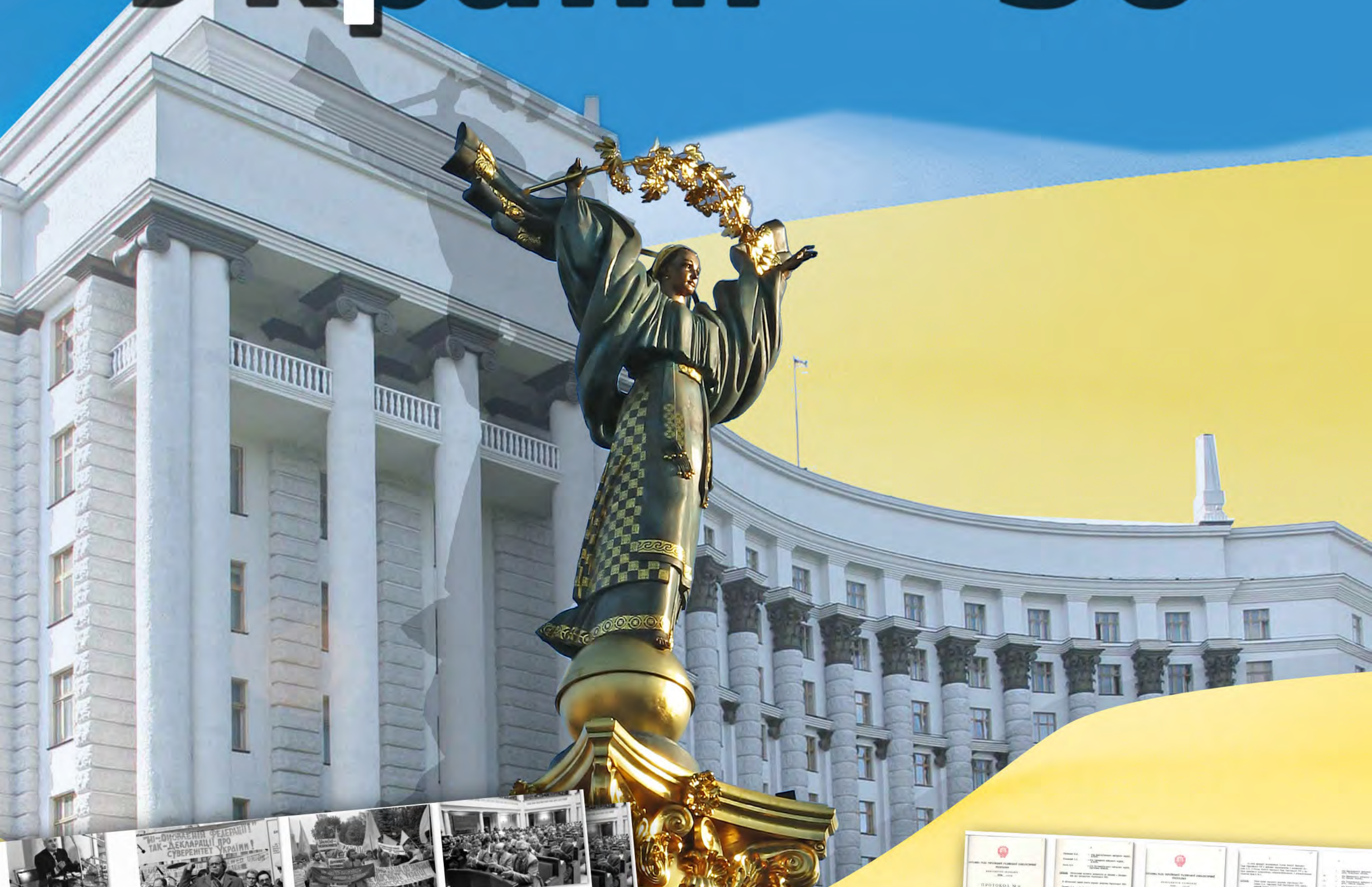

Незалежній Україні – 30

*Створено на основі матеріалів, наданих
Державною архівною службою України*

ДЕКЛАРАЦІЯ

ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ

м.Київ - 1990 р.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради Української РСР

Про день проголошення незалежності України

Зважаючи на волю українського народу та його одвічне прагнення до незалежності,

підтверджуючи історичну вагомість прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 року,

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Вважати день 16 липня днем проголошення незалежності України і щорічно відзначати його як державне загальнонародне свято України.

Перший заступник Голови
Верховної Ради Української РСР

Г. М. Мельник
Г. М. Мельник

м. Київ
16 липня 1990 року
№ 56-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР про День проголошення незалежності України. 16 липня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4490. Арк. 107

ДЕКЛАРАЦІЯ

про державний суверенітет України

Верховна Рада Української РСР,

виражаючи волю народу України,
прагнучи створити демократичне суспільство,
виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобод людини,
шануючи національні права всіх народів,
дбаючи про повноцінний політичний, економічний, соціальний і духовний розвиток народу України,
визнаючи необхідність побудови правової держави,
маючи на меті утвердити суверенітет і самоврядування народу України,

ПРОГ О Л О Ш У Е

державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

I. САМОВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Українська РСР як суверенна національна держава розвивається в існуючих кордонах на основі здійснення українською нацією свого невід'ємного права на самовизначення.

Українська РСР здійснює захист і охорону національної державності українського народу.

Будь-які насильницькі дії проти національної державності України з боку політичних партій, громадських організацій, інших угруповань чи окремих осіб переслідуються за законом.

II. НАРОДОВЛАДДІЯ

Громадяни Республіки всіх національностей становлять народ України.

Народ України є єдиним джерелом державної влади в Республіці.

Чається Верховною Радою Української РСР, відповідальна перед нею і тільки їй підзвітний.

III. ГРОМАДЯНСТВО УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Українська РСР має своє громадянство і гарантує кожному громадянину право на збереження громадянства СРСР.

Підстави набуття і втрати громадянства Української РСР визначаються Законом Української РСР про громадянство.

Всім громадянам Української РСР гарантуються права і свободи, які передбачені Конституцією Української РСР і нормами міжнародного права, визнаними Українською РСР.

Українська РСР забезпечує рівність перед законом всіх громадян

Українська РСР виступає рівноправним учасником міжнародного співробітництва, активно сприяє зміцненню загального миру і міжнародної безпеки, безпосередньо бере участь у загальноєвропейському процесі та європейських структурах.

Українська РСР визнає перевагу загальнолюдських цінностей над класовими, пріоритет загальноновизнаних норм міжнародного права перед нормами внутрішньодержавного права.

х х
х

Відносини Української РСР з іншими радянськими республіками будуться на основі договорів, укладених на принципах рівноправності, взаємоповаги і невтручання у внутрішні справи.

Декларація є основою для нової Конституції, законів України і визначає позиції Республіки при укладанні міжнародних угод. Принципи Декларації про суверенітет України використовуються для укладання союзного договору.

м. Київ
16 липня 1990 року

Декларація про державний суверенітет України. 16 липня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4490. Арк. 100-106

Народний депутат України, поет І. Драч дає автографи пікетникам біля будинку Верховної Ради України під час засідання I сесії Верховної Ради України 12-го скликання. Київ, червень-липень 1990 р.
Автор зйомки Ю. Мосенжик.
ЦДКФФА України ім. Г.С. Пшеничного, од. обл. 0-220467

Мітинг під час демонтажу пам'ятника В. Леніну у м. Львові. Серпень 1990 р.
Автор зйомки В. Песляк.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245911

Народні депутати України В. Чорновіл (ліворуч) і О. Шевченко (праворуч) із пікетниками біля будинку Верховної Ради України. Київ, червень-липень 1990 р.
Автор зйомки Ю. Мосенжик.
ЦДКФФА України ім. Г.С. Пшеничного, од. обл. 0-220463

РАДА МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

ПОСТАНОВА

від 2 листопада 1990 р. № 333
Київ

Про затвердження Тимчасового положення про Державний комітет УРСР по захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

Рада Міністрів Української РСР ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Тимчасове положення про Державний комітет УРСР по захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС /додається/.
2. Державному комітетові УРСР по захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС уточнити з урахуванням практичного досвіду роботи функції, права та взаємовідносини з заінтересованими міністерствами, відомствами, об'єднаннями і до кінця 1991 року подати Раді Міністрів УРСР проект Положення про Комітет, погоджений з Міністерством юстиції УРСР, Державним комітетом УРСР по економіці, Міністерством фінансів УРСР, Державним комітетом УРСР по екології і раціональному природокористуванню.

Голова
Ради Міністрів УРСР

В.Фокін
02.11.90

В.ФОКІН

Керуючий справами
Ради Міністрів
УРСР

В.Пехста

В.ПЕХСТА

Постанова Ради Міністрів Української РСР про затвердження Тимчасового положення про Державний комітет УРСР по захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. 2 листопада 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 2. Оп. 15. Спр. 1718. Арк. 141

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

ПРО МІНІСТЕРСТВА І ДЕРЖАВНІ КОМІТЕТИ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Відповідно до Декларації про державний суверенітет України Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Затвердити такий перелік міністерств і державних комітетів Української РСР:
 - Міністерство будівництва,
 - Міністерство вищої і середньої спеціальної освіти,
 - Міністерство внутрішніх справ,
 - Міністерство водних ресурсів і водного господарства,
 - Міністерство деревообробної промисловості,
 - Міністерство енергетики і електрифікації,
 - Міністерство закордонних справ,
 - Міністерство зв'язку,
 - Міністерство культури,
 - Міністерство легкої промисловості,
 - Міністерство лісового господарства,
 - Міністерство монтажних і спеціальних будівельних робіт,
 - Міністерство народної освіти,
 - Міністерство охорони здоров'я,
 - Міністерство праці,
 - Міністерство промисловості будівельних матеріалів,
 - Міністерство соціального забезпечення,
 - Міністерство торгівлі,
 - Міністерство транспорту,
 - Міністерство фінансів,
 - Міністерство хлібопродуктів.

Закон Української РСР про міністерства і державні комітети Української РСР. 3 серпня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4491. Арк. 107-109

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про економічну самостійність Української РСР

Цей Закон на основі Декларації про державний суверенітет України визначає зміст, мету і основні принципи економічної самостійності України як суверенної держави, механізм господарювання, регулювання економіки і соціальної сфери, організації фінансово-бюджетної, кредитної та грошової системи Української РСР.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Зміст економічної самостійності Української РСР

Забезпечення економічної самостійності Української РСР є необхідною умовою державного суверенітету України.

Українська РСР самостійно:

визначає економічний статус і стратегію соціально-економічного розвитку в інтересах народу України;

здійснює управління економічними процесами з метою відродження і всебічного розвитку соціальної та культурної сфери, задоволення потреб громадян Української РСР у матеріальних, соціальних і духовних благах, охорони навколишнього середовища;

Закон Української РСР про економічну самостійність Української РСР. 3 серпня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4491. Арк. 78-88

ції,

Державний комітет Української РСР по економіці,
Державний агропромисловий комітет Української РСР,
Державний комітет Української РСР по матеріально-технічному постачанню,

Державний комітет Української РСР у справах будівництва і архітектури,

Державний комітет Української РСР по статистиці,

Державний комітет Української РСР по екології і раціональному природокористуванню,

Державний комітет Української РСР по захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС,

Державний комітет Української РСР по вугільній промисловості,

Державний комітет Української РСР по житлово-комунальному господарству,

Державний комітет Української РСР у справах національностей,

Державний комітет Української РСР у справах молоді, фізичної культури та спорту,

Державний комітет Української РСР по телебаченню і

ра 3

4. Доручити Раді Міністрів Української РСР з урахуванням законів Української РСР, що визначають державний суверенітет і економічну самостійність України та перехід економіки республіки до ринкових відносин, а також пропозицій, внесених народними депутатами Української РСР, підготувати і подати на розгляд Верховної Ради Української РСР проект нового Закону Української РСР про Раду Міністрів Української РСР.

ни
не
ут
кс
ци
не

Голова Верховної Ради Української РСР *Л.КРАВЧУК*

м.Київ

3 серпня 1990 року
№ 150-ХП

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про розгляд вимог студентів, які проводять голодування в м. Києві з 2 жовтня 1990 року

Розглянувши вимоги студентів, які проводять голодування в м. Києві, передані Президії Верховної Ради УРСР 2 жовтня 1990 року, та взявши до уваги результати роботи узгоджувальної комісії Верховної Ради УРСР, утвореної 16 жовтня 1990 року, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Стосовно проведення нових виборів:

Впродовж другої сесії Верховної Ради УРСР прийняти Закон про референдум в Українській РСР, Закон про громадські об'єднання та організації в Українській РСР, Закон про статус народного депутата Української РСР, передбачені порядком денним, та Закон про вибори в Українській РСР на багатопартійній основі.

В 1991 році провести в Українській РСР народне голосування /референдум/ з питання довіри Верховній Раді Української РСР дванадцятого скликання і за його результатами вирішити питання про проведення нових виборів до кінця року.

2. Стосовно військової служби громадян України:

Забезпечити проходження строкової військової служби громадянами України поза межами республіки тільки за добровільною згодою громадянина.

З цією метою до 31 грудня 1990 року прийняти Закон про проходження строкової військової служби громадянами України на території республіки, Закон про альтернативну військову службу, а також утворити необхідні державні органи.

7. До створення постійної Комісії Верховної Ради Української РСР з питань зовнішньої та внутрішньої безпеки контроль за виконанням даної постанови покласти на заступника Голови Верховної Ради Української РСР тов. Гриньова В.Б., комісії Верховної Ради Української РСР у справах молоді, у правах людини, з питань правопорядку та боротьби із злочинністю, у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства.

8. Постанова набирає чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради Української РСР *Л. Кравчук* Л. КРАВЧУК

м. Київ
10 жовтня 1990 року

№ 34І-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР про розгляд вимог студентів, які проводять голодування в м. Києві з 2 жовтня 1990 року. 17 жовтня 1990 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4497. Арк. 54-55

вослуж-
ву разі
ково-

Верхов-
а
Верхов-
. Прези-

: Рад
іннього
ія стро-
ийняття
для
ніст-

: РСР
Радою
квоту
СР

Учасники несанкціонованого мітингу представників демократичних сил із гаслом на площі Жовтневої революції (тепер – Майдан Незалежності) у м. Києві. 4 лютого 1990 р. Автор зйомки А. Колесник.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245540

Наметове містечко на площі Жовтневої революції (тепер – Майдан Незалежності) у м. Києві під час Студентської революції на граніті. Жовтень 1990 р. Автор зйомки К. Ковпак.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245578

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про реалізацію Декларації про державний суверенітет України у сфері відносин з радянськими республіками

З метою правового забезпечення безпосередніх відносин Української РСР з радянськими республіками у відповідності з Декларацією про державний суверенітет України Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки **п о с т а н о в л я є :**

1. Доручити Комісії з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин доопрацювати Концепцію про принципи та основні напрями співробітництва Української РСР з радянськими республіками і розробити типові проекти документів /Декларації та Договору/.

До 15 листопада ц.р.

2. Вважати необхідним додержуватись такої процедури при укладанні міждержавних договорів з радянськими республіками:

для ведення переговорів з конкретною республікою Президія Верховної Ради УРСР затверджує за поданням Комісії з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин делегацію повноважних представників на чолі з Головою Верховної Ра

Постанова Верховної Ради Української РСР про реалізацію Декларації про державний суверенітет України у сфері відносин з радянськими республіками. 31 жовтня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4497. Арк. 72-73

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про зміни і доповнення Конституції /Основного Закону/ Української РСР

У зв'язку з прийняттям Декларації про державний суверенітет України Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки **п о с т а н о в л я є :**

Внести до Конституції /Основного Закону/ Української РСР деякі зміни і доповнення:

1. У главі I "Політична система":

статтю 3 викласти в такій редакції:

"Стаття 3. Організація і діяльність держави будуються на засадах виборності всіх органів державної влади, підзвітності їх народові, відповідальності кожного державного органу і службової особи за доручену справу, обов'язковості рішень вищестоящих органів для нижчестоящих згідно з розподілом їх повноважень";

статтю 6 виключити;

статтю 7 викласти в такій редакції:

"Стаття 7. Політичні партії, громадські організації і рухи через своїх представників, обраних до Рад народних депутатів, та в інших формах беруть участь у розробці і здійсненні політики республіки, в управлінні державними і громадськими справами на основі

Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки "Про зміни і доповнення Конституції (Основного Закону) Української РСР". 24 жовтня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4497. Арк. 57-63

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про питання щодо націоналізації майна КПРС та ВЛКСМ на території України

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки **п о с т а н о в л я є :**

Доручити Державному арбітражу УРСР, Міністерству юстиції УРСР і Державному комітетові УРСР по економіці вивчити питання щодо націоналізації майна КПРС та ВЛКСМ на території України та підготувати висновки і внести на розгляд Верховної Ради УРСР до 1 грудня 1990 року.

Голова Верховної Ради Української РСР *Л.КРАВЧУК*

м. К и ї в

15 жовтня 1990 року

№ 375-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР про питання щодо націоналізації майна КПРС та ВЛКСМ на території України. 15 жовтня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4497. Арк. 14

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про управління державним майном Української РСР

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки **п о с т а н о в л я є :**

З метою захисту майнових прав та інтересів республіки, ефективного використання й збереження державного майна в умовах переходу до ринкових відносин і різноманітності форм власності до прийняття Закону Української РСР про Раду Міністрів Української РСР покласти на Раду Міністрів УРСР здійснення функцій по управлінню державним майном Української РСР, що є у загальнореспубліканській власності.

Голова Верховної Ради Української РСР *Л.КРАВЧУК*

м.Київ

15 жовтня 1990 року

№ 376-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР про управління державним майном Української РСР. 15 жовтня 1990 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4497. Арк. 15

Пікетники біля будинку Верховної Ради України під час засідання I сесії Верховної Ради України 12-го скликання. Київ, 15 травня 1990 р.
Автор зйомки Ю. Мосенжик.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-220395

Молодіжний мітинг на підтримку вимог голодуючих студентів. Київ, 15 жовтня 1990 р.
Автори зйомки Ю. Мосенжик, А. Піддубний.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-246902

Мітинг шахтарів у м. Донецьку з вимогою відставки уряду СРСР. 11 липня 1990 р.
Автор зйомки І. Бруй.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-221569

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про проходження строкової військової служби громадянами Української РСР та використання працівників правоохоронних органів республіки за її межами

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє :

1. Схвалити Заяву Верховної Ради Української РСР з зазначеного питання і надіслати її Верховній Раді СРСР, Президенту СРСР, Голові Ради Міністрів СРСР, Верховним Радам союзних республік.

2. Раді Міністрів Української РСР:

Протягом місяця забезпечити повернення до постійного місця служби працівників правоохоронних органів республіки, які беруть участь в охороні громадського порядку та локалізації міжнародних конфліктів в інших регіонах країни.

Вирішити питання про переведення до 1 грудня 1990 року громадян Української РСР, які проходять строкову військову службу, на Україну.

Вирішити питання про переведення до 1 жовтня 1990 року громадян Української РСР, які проходять строкову військову службу, з районів, де відбуваються міжнародні конфлікти, на територію України.

Голова Верховної Ради
Української РСР

Л. КРАВЧУК

Постанова Верховної Ради Української РСР про розгляд вимог студентів, які проводять голодування в м. Києві з 2 жовтня 1990 року. 17 жовтня 1990 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4497. Арк. 54-55

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про зупинення на території Кримської області дії постанови Ради Міністрів СРСР від 24 грудня 1987 року "Про обмеження прописки громадян у деяких населених пунктах Кримської області і Краснодарського краю"

Відповідно до пункту 33 статті 97 Конституції Української РСР Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє :

1. Враховуючи, що повернення на постійне проживання до Криму депортованих громадян та їхніх нащадків набуло масового характеру, а також беручи до уваги, що встановлені обмеження в прописці перешкоджають здійсненню місцевими Радами народних депутатів конституційних прав по наданню їм земельних ділянок, зупинити з 1 лютого 1991 року на території Кримської області дію постанови Ради Міністрів СРСР від 24 грудня 1987 року № 1476 "Про обмеження прописки громадян у деяких населених пунктах Кримської області і Краснодарського краю" та порушити перед Верховною Радою СРСР питання про скасування цієї постанови.

2. Доручити Раді Міністрів Української РСР встановити порядок прописки громадян у Кримській області.

Голова Верховної Ради
Української РСР

Л. КРАВЧУК

м.Київ
25 грудня 1990 року
№ 584-ХП

Постанова Верховної Ради Української РСР про зупинення на території Кримської області дії постанови Ради Міністрів СРСР від 24 грудня 1987 року "Про обмеження прописки громадян у деяких населених пунктах Кримської області і Краснодарського краю". 25 грудня 1990 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4498. Арк. 185

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про реалізацію Декларації про державний суверенітет України в сфері зовнішніх зносин

З метою забезпечення безпосередніх зовнішньополітичних і зовнішньоекономічних зносин Української РСР з іноземними державами відповідно до Декларації про державний суверенітет України Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє :

Доручити Раді Міністрів Української РСР:

1. При встановленні дипломатичних, консульських, торговельних зносин з іноземними державами виходити з необхідності найбільш ефективного забезпечення інтересів Української РСР та їх пріоритетності.

Вирішити питання про акредитацію консульських установ іноземних держав на території Української РСР при Міністерстві закордонних справ УРСР.

2. Спрямувати зусилля на забезпечення безпосередньої участі Української РСР у загальноєвропейському процесі та європейських структурах.

3. Передбачити у бюджеті Республіки статтю видатків на зовнішньополітичну та зовнішньоекономічну діяльність, що впливає внаслідок встановлення Українською РСР безпосередніх відносин з іноземними державами, її участі у загальноєвропейському процесі, європейських структурах та міжнародних організаціях.

4. Забезпечити перерахування до бюджету Республіки всіх консульських зборів, одержаних Міністерством закордонних справ УРСР, з відрахуванням 50 процентів їх міністерству для покриття витрат, пов'язаних з його діяльністю.

5. Розробити та подати протягом першого кварталу 1991 року на розгляд Верховної Ради Української РСР проекти законів, що мають регулювати зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні зносини України.

6. Створити систему підготовки кадрів для органів зовнішніх зносин Республіки.

Голова Верховної Ради
Української РСР

Л. КРАВЧУК

м.Київ
25 грудня 1990 року

№ 581-ХП

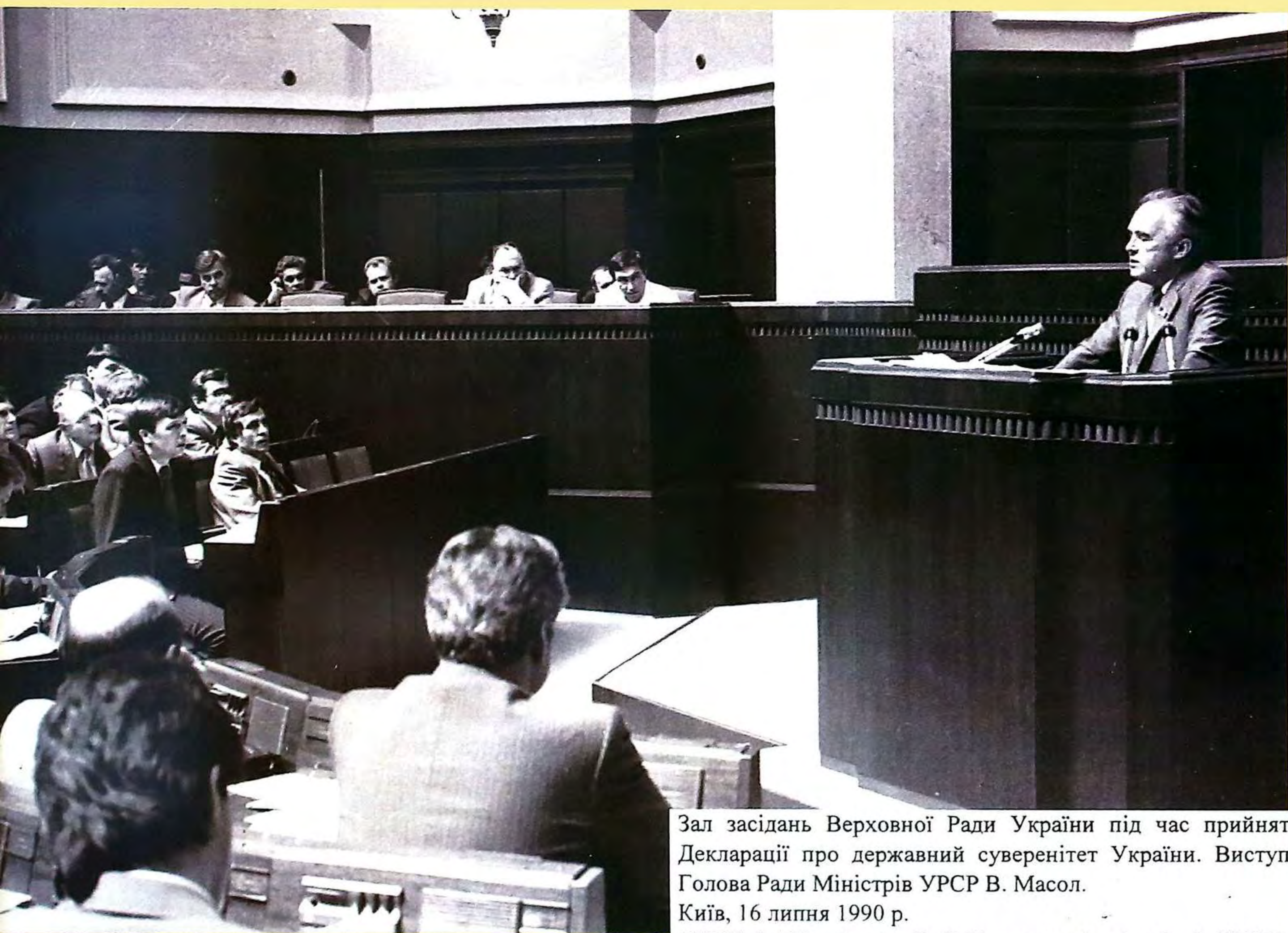
Постанова Верховної Ради Української РСР про реалізацію Декларації про державний суверенітет України в сфері зовнішніх зносин. 25 грудня 1990 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4498. Арк. 180-181

Хода на Софійську площу перед початком Всеукраїнського народного віча на підтримку Акта проголошення незалежності України. Київ, 15 вересня 1991 р.
Автор зйомки В. Соловйов.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-228003

Голова Народної Ради парламентської опозиції І. Юхновський (у центрі) виступає під час роботи позачергової сесії Верховної Ради України 12-го скликання. Київ, 24 серпня 1990 р.
Автор зйомки В. Репік.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-249935

Зал засідань Верховної Ради України під час прийняття Декларації про державний суверенітет України. Виступає Голова Ради Міністрів УРСР В. Масол. Київ, 16 липня 1990 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-195974-2

Група народних депутатів із жовто-блакитним прапором і портретом Т. Шевченка біля будинку Верховної Ради України під час роботи I сесії Верховної Ради України 12-го скликання. Зліва направо: І. Засць, М. Поровський, В. Яворівський (1-й справа). Київ, 2 жовтня 1990 р.
Автор зйомки В. Репік.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245568

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про утворення Кабінету Міністрів Української РСР

З метою вдосконалення структури державного управління Української РСР Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Стаття 1. Утворити Кабінет Міністрів Української РСР у складі Прем'єр-міністра, Першого віце прем'єра, віце прем'єра, державного секретаря Кабінету Міністрів, державних міністрів та міністрів Української РСР.

Стаття 2. Рада Міністрів Української РСР зберігає свої повноваження до затвердження персонального складу Кабінету Міністрів Української РСР.

Голова Верховної Ради
Української РСР *Л. КРАВЧУК*

м. К и ї в
18 квітня 1991 року
№ 980-ХІІ

Закон Української РСР "Про утворення Кабінету Міністрів Української РСР". 18 квітня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 71

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про надання додаткових повноважень Голові Верховної Ради Української РСР у зв'язку з утворенням Кабінету Міністрів Української РСР

У зв'язку з утворенням Кабінету Міністрів Української РСР Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Доручити Комісії Верховної Ради Української РСР у питаннях законодавства і законності підготувати пропозиції про надання додаткових повноважень Голові Верховної Ради Української РСР і внесення відповідних змін до Конституції Української РСР та подати їх на розгляд Верховної Ради Української РСР.

Голова Верховної Ради
Української РСР *Л. КРАВЧУК*

м. К и ї в
18 квітня 1991 року
№ 982-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про надання додаткових повноважень Голові Верховної Ради Української РСР у зв'язку з утворенням Кабінету Міністрів Української РСР". 18 квітня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 73

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про внесення змін до пункту 4 статті 108 Конституції /Основного Закону/ Української РСР

Верховна Рада Української РСР постановляє:

Внести такі зміни до Конституції Української РСР:

В пункті 4 статті 108 слова "Голови Ради Міністрів Української РСР" замінити словами "Прем'єр-міністра Української РСР".

Голова Верховної Ради
Української РСР *Л. КРАВЧУК*

м. К и ї в
18 квітня 1991 року
№ 983-ХІІ

Закон Української РСР "Про внесення змін до пункту 4 статті 108 Конституції (Основного Закону) Української РСР". 18 квітня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 74

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про структуру державного управління Української РСР

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Схвалити подану Радою Міністрів Української РСР структуру державного управління Української РСР.

2. Перелік міністерств Української РСР визначити після розгляду Верховною Радою Української РСР питання про міністерства внутрішніх справ, державної безпеки, інформації, освіти, торгівлі, а також Національний банк України та державний орган з питань зовнішньоекономічної діяльності.

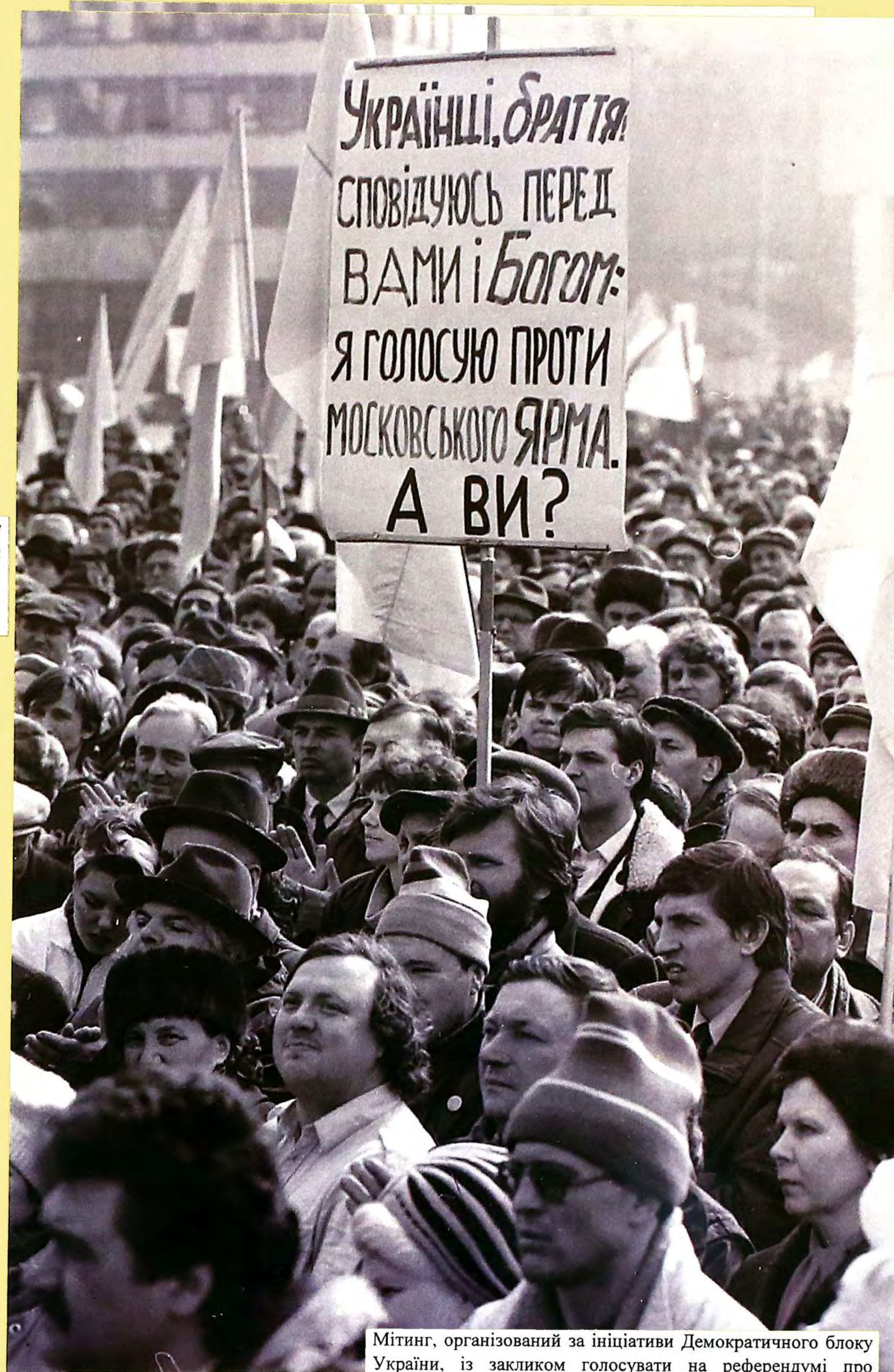
Голова Верховної Ради
Української РСР *Л. КРАВЧУК*

м. К и ї в
18 квітня 1991 року
№ 981-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про структуру державного управління Української РСР". 18 квітня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 72

Учасники акції протесту під гаслом «Ні – Союзному договору» на площі Жовтневої революції (тепер – Майдан Незалежності) в м. Києві. Червень 1991 р.
Автор зйомки В. Соловійов.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-246758

Мітинг, організований за ініціативи Демократичного блоку України, із закликом голосувати на референдумі про майбутнє СРСР проти Союзного договору, за суверенну Україну. Київ, 16 березня 1991 р.
Автор зйомки А. Колесник.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-214763

Страйкуючі шахтарі на площі Жовтневої революції (тепер – Майдан Незалежності) в м. Києві. 16 квітня 1991 р.
Автор зйомки А. Колесник.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-214593

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про порядок введення в дію Закону Української РСР "Про перелік міністерств та інші центральні органи державного управління Української РСР"

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Ввести в дію Закон Української РСР "Про перелік міністерств та інші центральні органи державного управління Української РСР" з моменту його прийняття.
2. Керівники й інші службові особи міністерств та інших центральних органів державного управління, що ліквідуються і реорганізуються, продовжують виконувати свої службові обов'язки і несуть відповідальність за виконання відповідними органами їх функцій на період передачі справ.
3. Кабінету Міністрів Української РСР провести необхідні організаційні заходи, що випливають з названого Закону, а також вирішити питання про використання майна, яке перебуває у віданні органів державного управління, що ліквідуються і реорганізуються.
4. Визнати таким, що втратив чинність, Закон Української РСР від 3 серпня 1990 р. "Про міністерства і державні комітети Української РСР" /Відомості Верховної Ради УРСР, 1990 р., № 33, ст.482/.

Голова Верховної Ради Української РСР *Л.Кравчук* Л.КРАВЧУК

м.Київ

13 травня 1991 року
№ 10306-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про порядок введення в дію Закону Української РСР "Про перелік міністерств та інші центральні органи державного управління Української РСР". 13 травня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 141

ПОСТАНОВА

Верховної Ради Української РСР

Про призначення Прем'єр-міністра Української РСР

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Призначити Прем'єр-міністром Української РСР тов.Фокіна Вітольда Павловича.

Доручити тов.Фокіну В.П. подати Верховній Раді Української РСР пропозиції про персональний склад Кабінету Міністрів Української РСР.

Голова Верховної Ради Української РСР *Л.Кравчук* Л.КРАВЧУК

м. Київ

18 квітня 1991 року
№ 984-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про призначення Прем'єр-міністра Української РСР". 18 квітня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 75

Міністерство у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва,

Міністерство сільського господарства,

Міністерство соціального забезпечення,

Міністерство статистики,

Міністерство торгівлі,

Міністерство транспорту,

Міністерство фінансів,

Міністерство юстиції.

Стаття 2. Установити, що державні комітети Української РСР, за винятком Комітету державної безпеки Української РСР, створюються, реорганізуються і ліквідуються Кабінетом Міністрів Української РСР.

Голова Верховної Ради Української РСР *Л.Кравчук* Л.КРАВЧУК

м. Київ

13 травня 1991 року
№ 10306-ХІІ

Закон Української РСР "Про перелік міністерств та інші центральні органи державного управління Української РСР". 13 травня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 139-140

ЗАКОН

Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про перелік міністерств та інші центральні органи державного управління Української РСР

Стаття 1. Міністерствами Української РСР є:

- Міністерство вищої освіти,
- Міністерство внутрішніх справ,
- Міністерство економіки,
- Міністерство енергетики і електрифікації,
- Міністерство закордонних справ,
- Міністерство у справах захисту населення від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС,
- Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків,
- Міністерство культури,
- Міністерство лісового господарства,
- Міністерство народної освіти,
- Міністерство у справах молоді і спорту,
- Міністерство охорони здоров'я,
- Міністерство охорони навколишнього природного середовища,
- Міністерство праці,

Л.Кравчук
(підпис)

169

ПОСТАНОВА Верховної Ради Української РСР

Про Концепцію нової Конституції України

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Доручити Комісії по розробці нової Конституції Української РСР доопрацювати Концепцію нової Конституції України з урахуванням обговорення та голосування на засіданні Верховної Ради Української РСР і винести її на схвалення Верховною Радою Української РСР до 1 червня 1991 року.

2. Опублікувати проект Концепції нової Конституції України в пресі.

Голова Верховної Ради
Української РСР

Л. КРАВЧУК

м. Київ

22 травня 1991 року

№ 1056-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про Концепцію нової Конституції України". 22 травня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4604. Арк. 153

ЗАКОН Української Радянської Соціалістичної Республіки

Про заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції /Основного Закону/ Української РСР

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

I. Заснувати пост Президента Української Радянської Соціалістичної Республіки.

II. У зв'язку з цим внести до Конституції Української РСР такі зміни і доповнення:

1/ доповнити Конституцію Української РСР новою главою 12^I такого змісту:

"Глава 12^I. Президент Української РСР

Стаття 114^I. Президент Української Радянської Соціалістичної Республіки є найвищою посадовою особою Української держави і главою виконавчої влади.

Повноваження Президента Української РСР визначаються Конституцією Української РСР.

Стаття 114². Президентом Української РСР може бути обраний громадянин Української РСР не молодший тридцяти п'яти років.

Одна й та ж особа не може бути Президентом Української РСР більше двох строків підряд.

Президент Української РСР не може бути народним депутатом, займати будь-яку посаду у державних органах і громадських об'єднаннях, а також в інших організаціях та займатися комерційною діяльністю.

3/ частину першу статті 103 після слів "постійним комісіям Верховної Ради Української РСР" доповнити словами "Президенту Української РСР";

4/ пункти 9, 10, 11, 12, 13, 14 і 16 статті 106 виключити;

5/ частину першу статті 107 виключити;

6/ у статті 108:

у пункті першому виключити слова "законодавчі органи Української РСР та інші";

у пункті четвертому виключити слова "Прем'єр-Міністра Української РСР", "Голови Комітету державної безпеки Української РСР";

пункти другий і п'ятий виключити;

7/ у частині першій статті 111 і у частині першій статті 118 слова "Голови Верховної Ради Української РСР" замінити словами "Президента Української РСР";

8/ статтю 120 після слів "указів Президії Верховної Ради Української РСР" доповнити словами "указів Президента Української РСР".

III. Встановити, що Президент Української РСР вступає на посаду з моменту прийняття присяги. До вступу Президента на посаду надані йому цим Законом повноваження виконуються тими ж органами і посадовими особами, які їх до цього виконували.

IV. Цей Закон ввести в дію з моменту його прийняття.

Голова Верховної Ради
Української РСР

Л. КРАВЧУК

м. Київ

5 липня 1991 року

№ 1293-ХІІ

Закон Української РСР "Про заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції (Основного Закону) Української РСР". 5 липня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4606. Арк. 171-175

Відкриття урочистого засідання Верховної Ради України, на якому прийняв присягу на вірність народу України Президент України Л. Кравчук. Київ, 5 грудня 1991 р. Автор зйомки В. Репік. ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245858

ІНФОРМАЦІЯ

об оперативній обстановці в республіці

на 9 часів 20 августа 1991 года

Главним событием дня явилось переданное по радио и телевидению заявление Советского руководства о введении в стране чрезвычайного положения, создании Государственного комитета по чрезвычайным положениям, принятии им на себя всей полноты государственной власти.

По сообщениям Крымского рескома, Киевского горкома и обкомов партии в трудовых коллективах это событие в целом воспринято положительно. Высказывается надежда, что ГКЧП сумеет навести порядок в стране, приостановит сползание ее к хаосу. Выражаются пожелания быстрых и решительных действий Комитета.

Вместе с тем люди проявляют опасение, что происшедшее может привести к диктатуре в крайних формах. Задаются вопросы о судьбе Горбачева, где он находится, добровольно ли отказался от поста Президента?

В течение дня ответственные работники обкомов, горкомов и райкомов партии побывали на многих предприятиях и в хозяйствах. Министерства и ведомства республики поддерживали с трудовыми коллективами постоянную телефонную связь. Повсеместно общественно-политическая обстановка оставалась спокойной, отмечался обычный рабочий режим.

На местах принимаются меры по соблюдению правопорядка и пресечению провокационных действий. В целях, а также для оперативного решения всех возникающих вопросов в республиканских органах управления, обкомах, горкомах, райкомах партии и на предприятиях организовано круглосуточное дежурство.

В партийных комитетах определенное непонимание вызвала пресс-конференция членов ГКЧП, расплывчатость ответов на ряд вопросов. Членов КПСС интересует отношение к происходящему ЦК КПСС и его Политбюро, политическая линия партии.

До Президії Верховної
Ради України

76^a (76-
на бланку
з особ. підписом)

Президія Національної Ради Демократичної партії України оцінює усунення від влади Президента СРСР М. Горбачова і утворення самозваного державного комітету надзвичайного стану як антиконституційний акт і державний переворот.

Закликаємо Верховну Раду України рішуче відмежуватися від заголотників і вжити всіх заходів для захисту державного суверенітету України. Цинічна узурпація центральної влади в СРСР групою авантюристів дає підстави законно обраній Верховній Раді України денонсувати союзний договір 1922 року і проголосити повну державну незалежність України.

Україна як член ООН повинна звернутися до співтовариства держав за дипломатичною і політичною підтримкою.

Вважасмо за необхідне, щоб Верховна Рада України оголосила нечинними на території України будь-які акти комітету з надзвичайного стану і встановила кримінальну відповідальність посадових осіб за виконання ними розпоряджень самозваного комітету путчистів.

Президія Національної Ради
Демократичної партії України

м. Київ, 19 серпня 1991 р.

Звернення Президії Національної Ради Демократичної партії України до Президії Верховної Ради України у зв'язку із подіями 19 серпня 1991 року в Москві. 19 серпня 1991 р. ЦДАГО України, ф. 272, оп. 1, стр. 41, арк. 13.

Также неоднозначно воспринято выступление по Украинскому радио и телевидению Председателя Верховного Совета СССР тов.Кравчука Л.М. Особенно те положения, которые противоречат Указу ГКЧП о соподчиненности союзных и республиканских законов и т.д.

Вчера, 19 августа, в ряде областных центров: Луцке, Ивано-Франковске, Житомире, Харькове, Киеве под видом встреч народных депутатов разных уровней с избирателями состоялись митинги протеста против введения чрезвычайного положения и ГКЧП. В выступлениях обвинялись коммунисты в совершении государственного переворота, антиконституционных действиях, установлении диктатуры, свержении демократии и т.п. На митингах присутствовало от 200 до 500 человек. В Николаеве и Полтаве обнаружены листовки УРП, в которых содержатся призывы к гражданскому неповиновению, бойкотированию указов ГКЧП.

В этой связи обкомы партии высказывают пожелания четких инструкций и ориентировок по линии правоохранительных органов, их решительных действий в соответствии с правовой основой о чрезвычайном положении.

Кроме того, в целях координации усилий партийных, советских и хозяйственных органов на местах было бы целесообразно всех их ознакомить с ориентировкой Кабинета Министров СССР.

И последнее. Организованные дежурства в двух отделах ЦК: социально-экономической политики и организационно-партийной и кадровой работы, дублируют одно другое, сбивают с толку обкомы партии, которые не знают, кого и в какое время информировать.

Дежурный -
консультант отдела социально-
экономической политики ЦК
Компартии Украины

В.Лысенко

20.08.91

Інформаційне повідомлення відділу соціально-економічної політики ЦК Компартії України про оперативну обстановку в республіці. 20 серпня 1991 р. ЦДАГО України, ф. 1, оп. 32, стр. 2908, арк. 166-167.

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

Надзвичайна VI сесія XXI скликання

РІШЕННЯ

3.09.91 № 3
м. Київ

Про першочергові заходи, які б виключили можливість повторення подій, подібних до тих, що мали місце 19-21 серпня 1991 року

Розглянувши ситуацію, що склалася у місті внаслідок державного перевороту 19-21 серпня 1991 р., враховуючи рішення надзвичайної сесії Верховної Ради України від 24 серпня 1991 року, з метою запобігання повторення екстремальних ситуацій, які мали місце у Києві в цей час, Київська міська Рада народних депутатів

ВИРІШИЛА:

1. Доручити президії Київради вивчити і внести на розгляд наступної сесії пропозиції щодо утворення комісії з надзвичайних ситуацій та контролю за діяльністю армії, КДБ, міліції та інших державних структур.

2. Звернутися до Верховної Ради України із законодавчою ініціативою щодо проведення 1 грудня 1991 року виборів найвищої посадової особи міста /мера чи міського голови/ всіма виборцями Києва.

Доручити президії Київради до 15 вересня 1991 року подати до Верховної Ради України проект "Положення про мера та його обрання".

3. Вважати такими, що втратили чинність рішення виконавчого комітету № 498 від 12.08.91 та № 982 від 4.II.89.

4. Доручити депутатській комісії, створеній розпорядженням в.о.голови Київради О.Мосіюка № 118 від 26.08.1991р., розслідування дій посадових осіб державних органів влади і управління, підприємств, політичних і громадських організацій на території м.Києва під час державного перевороту 19-21 серпня цього року. Комісії про результати своєї роботи доповісти сесії Київради в тижневий термін.

5. Доручити виконавчому комітету Київради до 1 жовтня 1991 р. розробити та затвердити механізм притягнення до відповідальності посадових осіб, які перешкоджають народним депутатам Київради у здійсненні ними своїх депутатських повноважень згідно чинного законодавства України.

6. Розглянути на наступній сесії Київради звіт виконкому про його діяльність та президії про хід виконання рішення Київради.

В.о.голови

О.Мосіюк

Рішення надзвичайної VI сесії XXI скликання Київської міської ради народних депутатів від 03.09.1991 № 3 «Про першочергові заходи, які б виключили можливість повторення подій, подібних до тих, що мали місце 19 - 20 серпня 1991 року» (ф. 1697, оп. 1, стр. 21, арк. 6, 7).

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

РІШЕННЯ

от 21.08.91 № 513

м. Київ

Про дозвіл на проведення мітингу

Розглянувши заяву народних депутатів Української РСР В.Філоненка, І.Драча, О.Ємця, О.Шевченка, В.Яворівського, Д.Павличка від 21.08.91, виконавчий комітет Київської міської Ради народних депутатів

ВИРІШИВ:

1. Дозволити народним депутатам Української РСР В.Філоненку, І.Драчу, О.Ємцю, О.Шевченку, В.Яворівському, Д.Павличку проведення мітингу 21.08.91 з 17-ї до 19.00 год. на тему: "Осуд антиконституційного перевороту та заклик громадян України до спокою та громадської злагоди в тяжкій ситуації" з приблизною кількістю учасників до 15 тисяч на площі Жовтневої революції без перекриття руху транспорту по вул.Хрещатик.

2. Відповідальність за належне проведення мітингу покласти на народного депутата Української РСР О.І.Ємця.

3. Контроль за дотриманням громадського порядку під час проведення цих заходів доручити начальнику УВС м.Києва т.Розенку В.І.

Голова

Г.МАЛИШЕВСЬКИЙ

Керуючий справами

М.ОНУФРІЙЧУК

Надійшло підписане 21.08.91 о 17-40.

Рішення виконавчого комітету Київської міської ради народних депутатів від 21.08.1991 № 513 «Про дозвіл на проведення мітингу» (ф. р-1, оп. 8, спр. 3858, арк.136).

143

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

252044, м. Київ-44, вул. Хрещатик, 36

26.08.91 № 114-С

На №

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

В зв'язку з припиненням діяльності КПРС та КПУ та відповідно до постанови Верховної Ради України про департизацію

1. Президії Київради та керівництву постійних комісій демонтувати в приміщенні Київради та вирішити питання про передачу в разі необхідності до музейних установ комуністичної атрибутики і пропаганди.

Заступник голови

О.Мосіюк

Розпорядження Київської міської ради народних депутатів від 26.08.1991 № 114-С (ф. 1697, оп. 1, спр. 31, арк. 143).

Книжкова ф-ка «Жовтень». З. 0-2034.— 10 000.

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ

ПРЕЗИДІЯ

РІШЕННЯ

від 06.09.91 № 112

м. Київ

Про державну символіку та символи тоталітарного режиму

У зв'язку з прийняттям Верховною Радою України Акту проголошення незалежності України і створенням самостійної демократичної держави – України, виходячи з того, що Українська Радянська Соціалістична Республіка 24 серпня 1991 року припинила своє існування, враховуючи факт урочистого підняття над будинками Верховної Ради України та Київміськради національного синьо-жовтого прапора, президія Київської міської Ради народних депутатів

УХВАЛИЛА:

1. До прийняття Конституції незалежної України на території м.Києва припинити використання державної символіки та гімнів СРСР і колишньої УРСР:

- у питаннях використання національного герба – Тризубу та гімну "Ще не вмерла Україна" користуватися рішенням президії Київради № 16 від 4.09.90р. "Про використання української національної символіки у м.Києві".

2. Доручити постійній комісії Київради з культури та охорони історичного середовища внести пропозиції щодо переліку об'єктів у м.Києві, що підлягають демонтажу.

3. Звернутися до Верховної Ради України з пропозицією прискорити прийняття рішення про державну символіку України.

4. Запропонувати відповідним постійним комісіям районних Рад народних депутатів м.Києва проконтролювати виконання цього рішення.

5. Рішення опублікувати у пресі, висвітлити в інших засобах масової інформації.

6. Рішення набирає чинності з моменту прийняття і обов'язкове для всіх юридичних та фізичних осіб на території Києва.

В.о.голови Ради

О.Мосіюк

Подання: комісії з національних питань та контролю за впровадженням Закону про мови

Підготував: депутат І28 в/о О.Кулик

Рішення Президії Київської міської ради народних депутатів від 06.09.1991 № 112 «Про державну символіку та символи тоталітарного режиму» (ф. 1697, оп. 1, спр.29, арк. 126, 127).

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
РЕСПУБЛІКИ

ДВАНADЦЯТОГО СКЛИКАННЯ
позачергова СЕСІЯ

ПРОТОКОЛ № 1

24 серпня 1991 року
Було присутніх 369 депутатів

Головував тов. КРАВЧУК Л.М.

За столом президії Перший заступник Голови Верховної Ради
Української РСР Плющ І.С., Заступник Голови Верховної
Ради Української РСР Гриньов В.Б.

СЛУХАЛИ: Пропозицію Голови Верховної Ради Української РСР
Кравчука Л.М. про вшанування хвилиною мовчання
пам'яті Дмитра Комара, Володимира Усова, Іллі
Кричевського, які загинули в ніч на 21 серпня під
час виступу москвичів проти антидержавного заколо-
ту.

/Хвилина мовчання/

5

СЛУХАЛИ: Текст проекту постанови Верховної Ради Української
РСР про проголошення незалежності України, виготро-
шений Головою Верховної Ради Української РСР Крав-
чуком Л.М.

Виступ Заступника Голови Верховної Ради Української
РСР Гриньова В.Б., у якому він запропонував прий-
мати Акт проголошення незалежності України тільки
у пакеті з іншими проектами постанов з найважливі-
ших державних питань.

Виступ народного депутата Української РСР Табу-
рянського Л.І. /Петровський виборчий округ, Дні-
пропетровська область/, у якому він висловився за
прийняття Акта проголошення незалежності України
не ізольовано, а у пакеті з іншими документами.

Виступ народного депутата Української РСР Юхновсь-
кого І.Р., у якому він запропонував поряд з прий-
няттям Акта проголошення незалежності України
обов'язково прийняти постанову про припинення
діяльності Компартії до в'яснення її участі у по-
діях 19-21 серпня 1991 року.

Пропозицію народного депутата Української РСР, який
не представився, вирішити сьогодні тільки два
кардинальних питання - проголосити незалежність
України і прийняти постанову Верховної Ради Укра-
їнської РСР про політичну ситуацію.

Ставиться на голосування проект постанови Верховної Ради
Української РСР про проголошення незалежності України.

Результати голосування:
за - 321.
Постанову прийнято.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ
РЕСПУБЛІКИ

ДВАНADЦЯТОГО СКЛИКАННЯ
позачергова СЕСІЯ

ПРОТОКОЛ № 2

24 серпня 1991 року
Було присутніх 347 депутатів

Головував тов. КРАВЧУК Л.М.

За столом Президії Перший заступник Голови Верховної Ради
Української РСР Плющ І.С., Заступник Голови Верховної
Ради Української РСР Гриньов В.Б.

СЛУХАЛИ: Звернення Голови Верховної Ради Української РСР
Кравчука Л.М. до співдоповідача від опозиції
Юхновського І.Р. - дати офіційне посилання на
джерела інформації, документи, які б підтверди-
ли або спростували висловлене ним звинувачення
на адресу окремих обласних Рад народних депутатів у
підтримці ними ДКНС. Тов.Кравчук Л.М. зажадав від
тов.Юхновського І.Р. підтвердити ту, дійсну, по-
зицію Голови Верховної Ради Української РСР, яку

6

Ставиться на голосування Акт проголошення незалежності
України.

Результати голосування:
за - 346.

Акт проголошення незалежності
України прийнято.

СЛУХАЛИ: Пропозицію народного депутата України Шкарбана М.І.
/Кобеляцький виборчий округ, Полтавська область/
щодо денонсації договору 1922 року.

Пропозицію народного депутата України, який не
представився, підняти над Будинком Верховної Ради
національний синьо-жовтий прапор.

Про редакцію пункту 5 проекту основної постанови.

Виступ народного депутата України Мороза О.О. /Та-
ращанський виборчий округ, Київська область/ у
питанні про домовленість більшості і Народної Ради
щодо редакції пункту 5 проекту постанови.

Виступ народного депутата України Івасюка В.П.
/Ленінградський виборчий округ, м.Київ/, у якому
він висловився за прийняття постанови, яку на по-
чатку дня вніс Заступник Голови Верховної Ради
України Гриньов В.Б.

Виступ народного депутата України Лісовенка В.Т.
/Прилуцький виборчий округ, Чернігівська область/,
у якому він запропонував доручити Прокурору рес-
публіки порушити кримінальну справу щодо насильни-
ків, які чинять насильство над людьми та зобов'я-
зати Міністерство внутрішніх справ, особисто міні-
стра, вжити негайних заходів для припинення насиль-
ства і приниження людської гідності у зв'язку з
закриттям і опечатуванням обкомів і райкомів Ком-
партії України.

А К Т
ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

Виходячи із смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною в зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року,

- продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні,
- виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами,
- здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто

ПРОГОЛОШУЄ

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ та створення самостійної української держави - УКРАЇНИ.

Територія України є неподільною і недоторканою.

Віднині на території України мають чинність виключно Конституція і закони України.

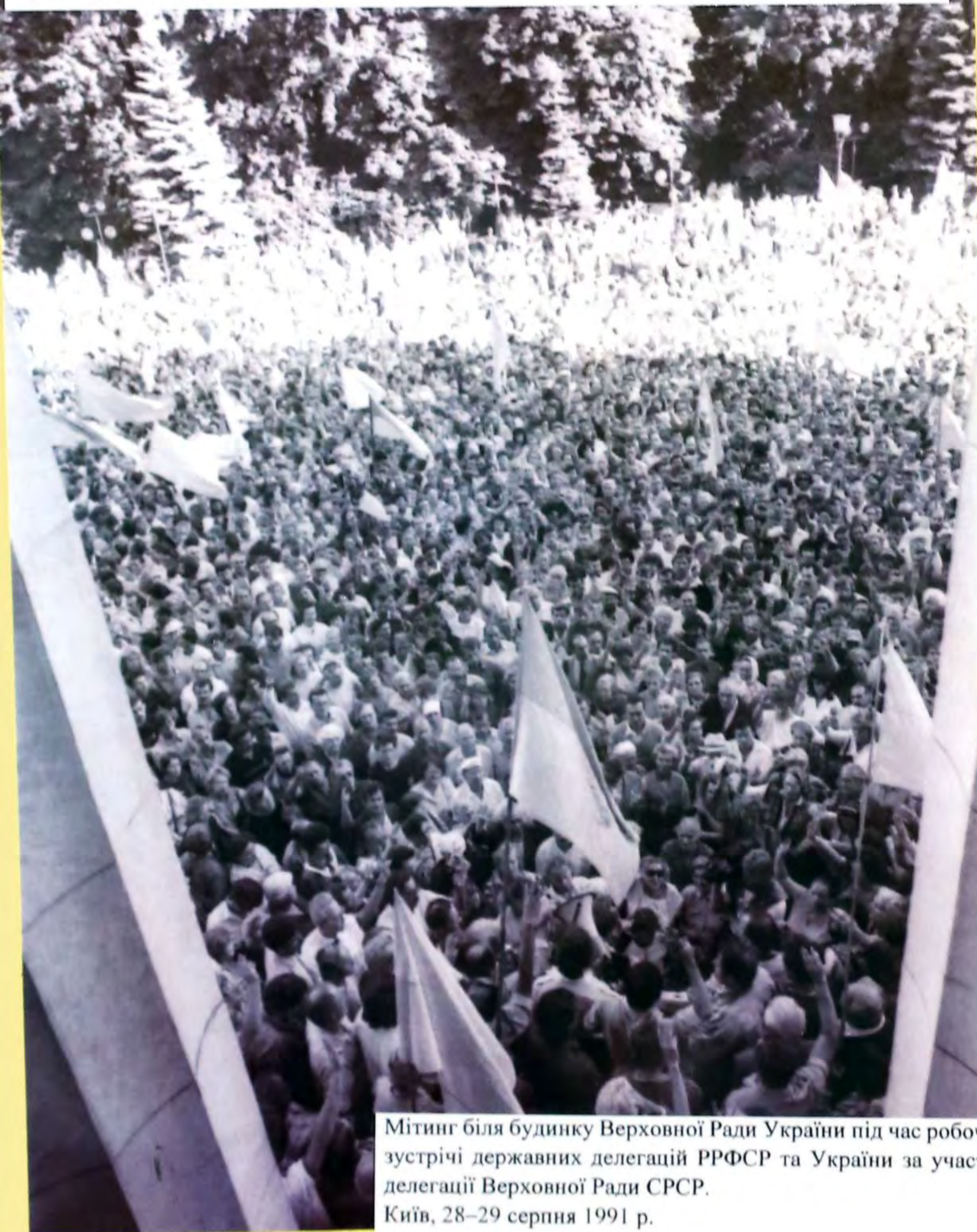
Цей акт набирає чинності з моменту його схвалення.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року

Акт проголошення незалежності України. 24 серпня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4630. Арк. 2

Лонин
08.91.

Мітинг біля будинку Верховної Ради України під час робочої зустрічі державних делегацій РРФСР та України за участю делегації Верховної Ради СРСР.

Київ, 28-29 серпня 1991 р.

Автор зйомки В. Репік.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пиленого, од. обл. 0-246749

ПОСТАНОВА
Верховної Ради Української РСР

Про проголошення незалежності України

Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки постановляє:

Проголосити 24 серпня 1991 року Україну незалежною демократичною державою.

З моменту проголошення незалежності чинними на території України є тільки її Конституція, закони, постанови Уряду та інші акти законодавства республіки.

1 грудня 1991 року провести республіканський референдум на підтвердження акта проголошення незалежності.

Голова Верховної Ради Української РСР *Д. Кравчук* Д. КРАВЧУК

М.К и Ї в

24 серпня 1991 року

№ 1427-ХІІ

Постанова Верховної Ради Української РСР "Про проголошення незалежності України". 24 серпня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4630. Арк. 1

Київці збивають літери на монументі на честь Жовтневої революції після прийняття Київським міськвиконкомом рішення про його демонтаж. Серпень 1991 р.

Автор зйомки К. Ковпак.

ЦДКФФА України ім. Г. С. Пиленого, од. обл. 0-246751

Антикомуністична акція біля будинку Верховної Ради України під час роботи позачергової сесії, на якій було прийнято Акт проголошення незалежності України.
Київ, 24 серпня 1991 р.
Автор зйомки В. Репік.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245902

Президія позачергової сесії Верховної Ради України 12-го скликання, на якій було прийнято Акт проголошення незалежності України. Зліва направо сидять: І. Плющ, Л. Кравчук, В. Гриньов.
Київ, 24 серпня 1991 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-156344

Мітинг на підтримку рішення Верховної Ради України про незалежність України на вулиці Хрещатик в м. Києві.
3 вересня 1991 р.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 2-156575

Політбюро Центрального Комітету Комуністичної партії України

24 серпня 1991 року Верховна Рада республіки прийняла Акт про незалежність України. Політбюро ЦК Компартії України розглядає це історичне рішення, прийняте завдяки спільним діям всіх політичних сил у парламенті, як логічний крок в утвердженні суверенної державності України, що є програмною метою Компартії, визначеною її XXIII з'їздом.

Політбюро Центрального Комітету закликає комуністів, первинні партійні організації і комітети активно сприяти втіленню в життя рішень надзвичайної сесії Верховної Ради України, згуртуванню всіх демократичних, патріотичних сил республіки в ім'я забезпечення громадянського миру, високої організованості і стабільності в суспільстві.

Ми категорично відкидаємо будь-які спроби звинуватити Компартію України, всіх комуністів у причетності до злочинних дій групи осіб, що входили до керівництва держави і КПРС, використати вчинену ними спробу антидержавного заклоту для нагнітання в республіці антикомуністичної істерії. З усією відповідальністю заявляємо, що Компартія України, її керівні органи не причетні ні до підготовки, ні до здійснення спроби перевороту в країні. Політична зрілість і відповідальність громадян республіки, виважена і відповідальна позиція Центрального Комітету Компартії України, узгоджені дії з керівництвом Президії Верховної Ради і Уряду України, партійними комітетами на місцях дозволили відвернути введення на території України надзвичайного стану, зберегти конституційні органи влади і управління, забезпечити виконання ними своїх функцій.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

**КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ**
ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

**КОММУНИСТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ
СОВЕТСКОГО СОЮЗА**
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КОМПАРТИИ УКРАИНЫ

№ П 16/1

22.УШ 199 I р.

ПОСТАНОВА

Політбюро ЦК Компартії України

від 22.УШ 199 I р., протокол № 16, п. 1

Про поточний політичний момент

1. Політбюро ЦК Компартії України, оцінюючи драматичний розвиток подій останніх днів у країні, засуджує авантюрну спробу антидержавного перевороту, вчинену групою, яка стала на шлях грубого порушення Конституції СРСР, нехтування законами Радянської держави, створення антиконституційних органів влади. Їх дії поставили під загрозу здійснення курсу на всебічне оновлення нашого суспільства, могли привести до втрати демократичних завойовань радянського народу.

Нічим не виправданим є те, що ЦК КПРС своєчасно не дав оцінки цим подіям, не інформував про їх суть партійні комітети на місцях. Це поставило партійні організації у складне становище, дало привід для необгрунтованих звинувачень на адресу партії і розгортання антикомуністичної істерії.

Політбюро ЦК Компартії України вважає за потрібне якнайшвидше розглянути ситуацію, що склалася, на Пленумі ЦК КПРС.

2. В непростій обстановці абсолютна більшість громадян Української РСР виявила високу відповідальність, розсудливість і витримку. Спроби певних політичних сил підбурювати людей до громадянської непокорі, конфронтації і протистояння не знайшли підтримки серед широкої громадськості. Ситуація в республіці залишається в цілому спокійною, забезпечується нормальний трудовий ритм, громадський порядок. Повсюдно діють законно обрані органи влади і управління.

Політбюро ЦК підтримує дії Секретаріату ЦК Компартії України, який оперативно орієнтував партійні комітети, первинні партійні організації, комуністів республіки на необхідність всемірно сприяти неухильному дотриманню законності і правопорядку в республіці, згуртуванню всіх патріотичних, демократичних сил в ім'я громадянського миру і спокою, відвернення будь-яких дій, які могли б привести до небезпечного загострення обстановки, застосування сили, кровопролиття.

3. Політбюро ЦК Компартії України підтверджує незмінність політичного курсу Компартії України, визначеного її XXIII з'їздом, Пленумами ЦК. Компартія вважає своїми найважливішими цілями і завданнями виведення суспільства з глибокої кризи, наповнення реальним змістом суверенітету Української РСР.

Потрібно все зробити для того, щоб ситуація, яка склалася, не була використана будь-якими силами для згорання демократичних процесів, порушення законності, конституційних прав і свобод особи, безпеки громадян, встановлення тоталітарного режиму в будь-якій формі.

Враховуючи гостроту проблем, які нагромадилися в суспільстві, Політбюро ЦК закликає комуністів, усіх трудящих зосередити зусилля на вирішенні невідкладних життєво важливих завдань – завершенні збирання врожаю, продажу державі зерна та інших продуктів сільського господарства, підготовці до зими, виконанні будівельної програми. Найважливіше сьогодні – забезпечити продовольче постачання населення, безперерйну роботу всіх підприємств і галузей народного господарства, передусім електроенергетики і транспорту.

4. Політбюро ЦК Компартії України пропонує партійним комітетам, первинним партійним організаціям посилити роботу серед комуністів, населення, давати рішучу відсіч спробам розгорнути антикомуністичну істерію, активніше роз'яснювати принципову позицію Компартії України, яка полягає у відданості курсу на демократизацію суспільного життя, побудову суверенної правової держави народу України.

СЕКРЕТАР ЦК

Заява Політбюро Центрального комітету Комуністичної партії України у зв'язку з прийняттям Верховною Радою УРСР Акта про незалежність України. 25 серпня 1991 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 11, спр. 2280, арк. 17-18.

Постанова Політбюро ЦК Комуністичної партії України «Про поточний політичний момент». 22 серпня 1991 р.
ЦДАГО України, ф. 1, оп. 11, спр. 2280, арк. 5-6.

Секретаріат ЦК Компартії України звернувся до Голови Верховної Ради України з проханням використати надані йому, як главі держави, повноваження і дати вказівку Уряду республіки, відповідним державним і місцевим радянським органам вжити невідкладних заходів до припинення протиправних дій щодо партійних органів і комуністів, забезпечити охорону приміщень партійних комітетів і надати можливість їх працівникам безперешкодно виконувати свої обов'язки.

Політбюро ЦК вирішило терміново скликати Пленум Центрального Комітету Компартії України, на якому розглянути політичну ситуацію, що склалася в результаті антиконституційних дій заклотників і в зв'язку з несподіваною заявою Президента СРСР про складання повноважень Генерального секретаря ЦК КПРС та пропозицією про саморозпуск ЦК КПРС і прийняти рішення про статус і напрямки діяльності Компартії республіки як незалежної політичної організації.

Григор
25.08.91
Смирнов
25.08.91

Антикомуністична акція біля будинку Верховної Ради України під час роботи позачергової сесії, на якій було прийнято Акт проголошення незалежності України.
Київ, 24 серпня 1991 р.
Автор зйомки В. Репік.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245865

Антикомуністична акція біля будинку Верховної Ради України під час роботи позачергової сесії, на якій було прийнято Акт проголошення незалежності України.
Київ, 24 серпня 1991 р.
Автор зйомки В. Репік.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-245920

Мітинг біля будинку Верховної Ради України під час робочої зустрічі державних делегацій РРФСР та України за участю делегації Верховної Ради СРСР.
Київ, 28–29 серпня 1991 р.
Автор зйомки В. Репік.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-246750

З В Е Р Н Е Н Н Я
до громадян України всіх національностей

Верховна Рада України 24 серпня 1991 р. прийняла історичний документ – Акт проголошення незалежності України. Відтепер наша республіка – незалежна демократична держава.

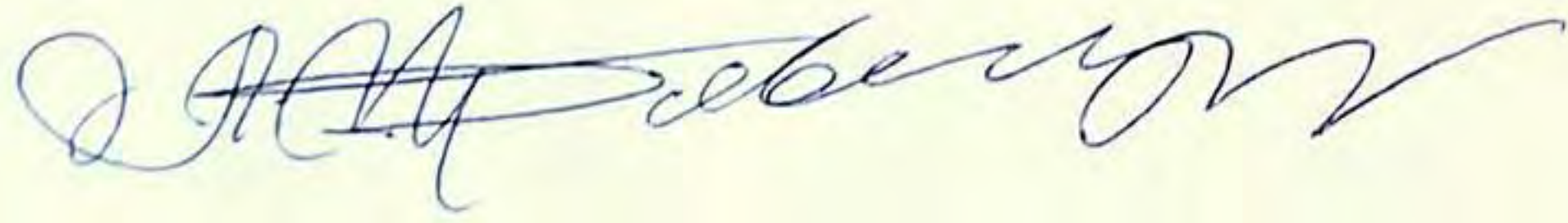
На її території проживає більше як 110 національностей, серед яких: росіяни, євреї, білоруси, молдавани, поляки, болгари, угорці, кримські татари, румуни, греки, гагаузи та інші. Разом з українцями вони складають п'ятидесятимільйонний народ України.

В попередні роки проводилась політика гноблення духовного життя націй, їх мов і культур. Ми зазнали важких деформацій і викривлень, свавілля і беззаконня в національному бутті народів. Цей гіркий час ми пережили разом без чвар і в злагоді.

Віднині настає нова доба в розвитку міжнародних відносин в Україні. Президія Верховної Ради республіки бере на себе відповідальність, що проголошення незалежності України ніякою мірою не призведе до порушення прав людей будь-яких національностей.

Незалежна Україна як правова демократична держава, керувчись загальновищаними нормами і принципами міжнародного права в національній сфері. Декларацією про державний суверенітет України, забезпечить рівні політичні, економічні і соціальні права всіх громадян, повну свободу розвитку всіх національних мов і культур.

Президія Верховної Ради
України

Звернення Президії Верховної Ради України до громадян України всіх національностей. 28 серпня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4703. Арк. 64

З В Е Р Н Е Н Н Я
ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

До політичних партій, рухів,
організацій республіки

24 серпня 1991 року сталася подія надзвичайної історичної ваги – Україна проголошена незалежною демократичною державою. Сподіваємося, що цей важливий акт, який має бути затверджений волею всього народу України, сприятиме згуртуванню нашого суспільства на шляху захисту демократичних завоювань, наповнення проголошеного суверенітету дієвим змістом, побудові дійсно правової держави, яка захищатиме насамперед загальнолюдські цінності, інтереси кожної людини.

Проте ситуація, яка склалася в умовах винятково тяжкого економічного стану Української держави та неузгодженої діяльності наявних політичних сил, характеризується великою складністю і неоднозначністю. Як відомо аналогічні ситуації в історії України вже були під час Хмельниччини, в 1917–20 роках, коли державність України була втрачена із-за відсутності єдності українського народу, ворожою непримиримістю між окремими його верствами, нестачею досвіду державності.

За цих умов доля України залежатиме від узгодженої позиції різних демократичних сил. У зв'язку з цим Президія Верховної Ради України, прагнучи до згуртування і консолідації прогресивних сил, звертається до всіх політичних партій, громадських рухів, об'єднань та організацій, які відчують високу відповідальність за майбутнє нашої держави, із закликом об'єднати свої зусилля на шляху розбудови незалежної суверенної України, укласти з цією метою спільну угоду, яка стала б гарантом громадянської злагоди.

Голова Верховної Ради України
України
28 серпня 1991 року № 1443-ХП

Звернення Президії Верховної Ради України до громадян України всіх національностей. 28 серпня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4703. Арк. 65

ПОСТАНОВА
Президії Верховної Ради України

Про проект Закону про внесення змін і доповнень до Конституції /Основного Закону/ Української РСР

Президія Верховної Ради України постановляє:

Поданий Комісією Верховної Ради України у питаннях законодавства і законності проект Закону про внесення змін і доповнень до Конституції /Основного Закону/ Української РСР внести на розгляд Верховної Ради України.

Голова Верховної Ради України
України

м. К и ї в

30 серпня 1991 року

№ 1456-ХП

Постанова Президії Верховної Ради України "Про проект Закону про внесення змін і доповнень до Конституції (Основного Закону) Української РСР". 30 серпня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4703. Арк. 116

ПОСТАНОВА
Президії Верховної Ради України

Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту населення в зв'язку з прийняттям Верховною Радою України Акта проголошення незалежності України

Президія Верховної Ради України постановляє:

Доручити Кабінету Міністрів України розглянути внесені Комісією Верховної Ради України у питаннях соціальної політики та праці пропозиції та прийняти відповідні рішення по їх реалізації, а з питань, які потребують вирішення Верховною Радою України або її Президією – вносити на їх розгляд /пропозиції додаються/.

Голова Верховної Ради України
України

м.К и ї в

30 серпня 1991 року

№ 1470-ХП

Постанова Кабінету Міністрів України № 215 "Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту населення".
23 вересня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 2. Оп. 15. Спр. 2145. Арк. 67-68

ПОСТАНОВА Президії Верховної Ради України

Про прапор України

Президія Верховної Ради України постановляє:

До прийняття Конституції України дозволити в протокольних заходах використовувати синьо-жовтий прапор.

Голова Верховної Ради
України

Л. КРАВЧУК

м. К и ї в
18 вересня 1991 року

№ 1567-ХП

Постанова Президії Верховної Ради України про прапор України. 18 вересня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4709. Арк. 81

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України "Про громадянство України"

Верховна Рада України постановляє:

1. Ввести в дію Закон України "Про громадянство України" з дня його опублікування.

2. Цей Закон застосовується до правовідносин, які виникнуть після набрання ним чинності.

3. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України "Про громадянство України" застосовуються чинні законодавчі акти, які не суперечать цьому Закону.

4. До затвердження Верховною Радою України положень про паспорт громадянина України і свідоцтво про народження та виготовлення їх зразків залишаються діючими існуючі документи.

5. Комісіям Верховної Ради України при підготовці нових законодавчих актів України враховувати вимоги Закону України "Про громадянство України".

6. Відповідно до статті 4 цього Закону питання про належність громадян України до громадянства інших держав підлягають вирішенню у міждержавних угодах.

7. До вступу Президента України на посаду надані йому Законом України "Про громадянство України" повноваження відповідно до статей 29, 32, 36, 37, 40 виконуються тими ж органами і посадовими особами, які їх до цього здійснювали.

2

8. Доручити Кабінету Міністрів України:

- подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про зміни і доповнення чинних актів законодавства, що випливають із Закону України "Про громадянство України", та про відповідальність за порушення цього Закону;

- привести постанови та рішення Уряду України у відповідність з цим Законом;

- забезпечити перегляд і скасування відомчих нормативних актів, що суперечать вказаному Закону;

- розробити і подати на затвердження Верховної Ради України проекти положень про паспорт громадянина України та свідоцтво про народження;

- забезпечити поетапне введення в дію статей 5 і 39 щодо видачі документів, які підтверджують громадянство України.

Голова Верховної Ради
України

Л. КРАВЧУК

м. К и ї в

8 жовтня 1991 року

№ 1637-ХП

Постанова Верховної Ради України про порядок введення в дію Закону України "Про громадянство України". 8 жовтня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4634. Арк. 21-22

63

З В Е Р Н Е Н Н Я ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДО НАРОДУ

Шановні співвітчизники!

1 грудня ми маємо зробити свій вибір - висловитися щодо Акта проголошення незалежності України. Це вибір для себе, для своїх дітей та онуків, для поколінь майбутніх. Ми не маємо права помилитися. Хай кожен з нас у хвилину визначення залишиться сам на сам зі своєю совістю і своїм розумом, щоб ніхто і ніщо, окрім відповідальності перед народом і майбутнім, не могло вплинути на волю кожного, бо в наших руках - доля молодого незалежної держави, доля Батьківщини, рідної землі.

Акт проголошення незалежності України - це не витвір політиків, депутатів чи партій. Незалежність - мрія наших батьків і пращів, рівність з іншими народами, величезна праця й безмежна відповідальність, почуття гордості за свій народ і його державність, любов до отчого дому і вірна дорога в майбутнє. Це об'єктивна потреба.

Але незалежність - це не самоціль, це не політичний маневр, а засіб досягнення такого економічного, політичного, екологічного і культурного стану країни, користуючись яким більшість народів планети досягла поваги і добробуту, прогресу і демократії.

Акт незалежності - це продовження і реальна дія Декларації про державний суверенітет України, логічний підсумок всього суспільного розвитку останніх років, розуміння необхідності й невідкладності кардинальних змін у нашому житті.

Ми маємо величезний економічний і ресурсний потенціал, підтримку в світі, наш народ працьовитий і мудрий, а тому ми переконані в правильності обраного шляху. Ми віримо, що тільки незалежна Україна може забезпечити своєму народові, до якого належать не лише українці, а й росіяни, болгари, угорці, євреї, білоруси, молдавани, кримські татари, поляки, вірмени, румуни, гагаузи, греки, всі національні групи нашої землі, високий добробут і вільне життя.

2

Незалежність України - невід'ємне право народу, передбачене Статутом ООН, самостійно приймати політичні і міжнародні рішення, обирати собі друзів і партнерів у світі.

Незалежність України - єдина можливість зупинити зубожіння нашого народу і створити гідні наших людей такі ж умови життя, праці і відпочинку, якими відзначаються передові країни світу.

Незалежність України - не відчуження і самоізоляція від світу, а лише потреба жити власним розумом, власною працею, відповідаючи за кожен свій крок і відчуваючи реальні результати своїх трудових і творчих зусиль.

Незалежність України - це право і обов'язок збудувати правову демократичну цивілізовану державу, де основними цінностями будуть реальність прав і суверенітет особистості, гарантованість розвитку і гідності кожного громадянина, представника будь-якої національності, всебічна повага до кожної етнічної меншини, що живе на українській землі.

Іншого шляху, крім незалежності, для України немає.

Такою є позиція Верховної Ради. І тому, довіряючи мудрості і політичній зрілості народу України, ми свідомо йдемо на Всеукраїнський референдум. Ми закликаємо Вас підтримати Акт проголошення незалежності України.

Співвітчизники! Будьмо єдині в прагненнях наших, в розбудові незалежної державності України! Наша земля пережила багато кривд і страждань, неволі, лихо засівало її - тож 1 грудня сама історія дає нам шанс, можливо останній, стати справжніми громадянами, творцями своєї держави, будівниками "власної хати", де панують "своя правда, і сила, і воля".

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

18.10.91р

Звернення Верховної Ради України до народу. Не раніше 18 жовтня 1991 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4634. Арк. 63-64

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про проведення всеукраїнського референдуму в питанні про проголошення незалежності України

Виходячи з положень Закону про всеукраїнський та місцеві референдуми щодо реалізації права народу України на самовизначення і в зв'язку з постановою Верховної Ради України від 24 серпня 1991 року "Про проголошення незалежності України", Верховна Рада України постановляє:

1. Відповідно до рішення Верховної Ради України від 24 серпня 1991 року про проведення всеукраїнського референдуму включити до бюлетеня для таємного голосування текст Акта проголошення незалежності України, а також таке формулювання питання і варіанти відповіді на нього:

"Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?"

"Так, підтверджую" або "Ні, не підтверджую".

Волевиявлення громадян здійснюється шляхом викреслювання при позитивній відповіді слів "Ні, не підтверджую" і при негативній відповіді слів "Так, підтверджую". Бюлетень, в якому при голосуванні викреслено всі слова - "Так, підтверджую" і "Ні, не підтверджую" або не викреслено жодного з цих слів, визнається недійсним.

2. Схвалити текст Звернення Верховної Ради України до народу /подається/.

3. Підготувати питання, підрахунок голосування покладати на ЦДАВО України.

Постанова Верховної Ради України "Про проведення Всеукраїнського референдуму в питанні про проголошення незалежності України". 11 жовтня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4634. Арк. 61-62

1 грудня 1991 року

ПРОТОКОЛ

ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ТА З ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

На підставі протоколів комісії Кримської АРСР, обласних, Київської та Севастопольської міських комісій з всеукраїнського референдуму про результати підрахунку голосів при проведенні всеукраїнського референдуму з питання: «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?» Центральна виборча комісія по виборах Президента України та з всеукраїнського референдуму встановила:

1. Загальну кількість громадян, які мають право брати участь у всеукраїнському референдумі **37.885.555**
2. Кількість громадян, які одержали бюлетені **31.943.820**
3. Кількість громадян, які взяли участь у голосуванні **31.891.742**
4. Кількість громадян, які відповіли «Так, підтверджую» **28.804.071**
5. Кількість громадян, які відповіли «Ні, не підтверджую» **2.417.554**
6. Кількість бюлетенів, визнаних недійсними **670.117**

Голова комісії БОЛО В.Ф. (прізвище, ініціали)

(підпис)

Заст. голови комісії ЛАВРИНОВИЧ О.В. (прізвище, ініціали)

(підпис)

Заст. голови комісії ТАЦІЙ В.Я. (прізвище, ініціали)

(підпис)

Про результати Всеукраїнського референдуму. З протоколу Центральної виборчої комісії по виборах Президента України та з Всеукраїнського референдуму. 1 грудня 1991 р. ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 28. Спр. 141. Арк. 58

ВІДОМОСТІ

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ

1 грудня 1991 року

№ п/п	Автономна республіка, області і міста	Загальна кількість дільниць для голосування	Кількість громадян, які внесені до списків для голосування		Кількість громадян, які одержали бюлетені для голосування		Кількість громадян, які взяли участь в голосуванні		Кількість громадян, які відповіли «Так, підтверджую»		Кількість громадян, які відповіли «Ні, не підтверджую»		Кількість бюлетенів визнаних недійсними	
			абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
1.	Кримська АРСР	1.186	1.535.154	67,71	1.039.443	67,71	1.036.190	67,50	561.498	54,19	437.505	42,22	37.187	3,59
2.	Вінницька	1.592	1.424.110	91,50	1.303.081	91,50	1.301.765	91,41	1.242.244	95,43	39.387	3,03	20.134	1,55
3.	Волинська	1.152	762.872	71,18	711.890	93,32	710.989	93,20	684.834	96,32	16.299	2,29	9.856	1,39
4.	Дніпропетровська	1.856	2.877.974	155,11	2.358.052	81,93	2.354.169	81,80	2.127.089	90,36	181.529	7,71	45.551	1,93
5.	Донецька	2.636	3.854.440	146,59	2.962.092	76,85	2.957.372	76,73	2.481.157	83,90	372.157	12,58	104.058	3,52
6.	Житомирська	1.438	1.105.023	76,84	1.001.671	90,65	1.000.425	90,53	950.976	95,06	35.798	3,58	13.651	1,36
7.	Закарпатська	732	856.687	117,17	711.974	83,11	710.286	82,91	657.678	92,59	31.891	4,49	20.717	2,92
8.	Запорізька	1.207	1.553.858	128,64	1.254.622	80,74	1.252.225	80,59	1.135.271	90,66	91.929	7,34	25.025	2,00
9.	Івано-Франківська	986	1.019.145	103,33	976.399	95,81	975.655	95,73	960.281	98,42	10.028	1,03	5.346	0,55
10.	Київська	1.360	1.430.507	105,18	1.261.128	88,16	1.259.129	88,02	1.202.773	95,52	36.086	2,87	20.270	1,61
11.	Кіровоградська	978	924.050	94,48	815.097	88,21	813.833	88,07	764.053	93,88	35.613	4,38	14.167	1,74
12.	Луганська	1.505	2.085.931	138,59	1.685.751	80,82	1.682.344	80,65	1.410.894	83,86	1225.589	13,41	45.861	2,73
13.	Львівська	2.083	2.011.261	96,54	1.917.419	95,33	1.915.597	95,24	1.866.921	97,46	35.671	1,86	13.005	0,68
14.	Миколаївська	918	973.309	106,00	819.803	84,23	818.538	84,10	732.179	89,45	66.858	8,17	19.501	2,38
15.	Одеська	1.763	1.882.610	106,84	1.418.028	75,32	1.412.228	75,01	1.205.755	85,38	163.831	11,60	42.642	3,02
16.	Полтавська	1.328	1.313.588	98,89	1.207.505	91,92	1.206.801	91,87	1.145.639	94,93	44.308	3,67	16.854	1,40
17.	Рівненська	963	814.246	84,56	757.713	93,06	757.151	92,99	726.575	95,96	19.369	2,56	11.207	1,48
18.	Сумська	1.130	1.072.639	94,91	949.541	88,52	948.278	88,41	878.198	92,61	46.479	4,90	23.601	2,49
19.	Тернопільська	1.173	861.647	73,45	837.125	97,15	836.667	97,10	825.526	98,67	6.565	0,78	4.576	0,55
20.	Харківська	1.771	2.377.159	134,22	1.802.516	75,83	1.798.977	75,68	1.553.065	86,33	187.631	10,43	58.281	3,24
21.	Херсонська	739	903.891	122,31	755.734	83,61	753.843	83,40	679.451	90,13	54.248	7,20	20.144	2,67
22.	Хмельницька	1.563	1.133.350	72,54	1.059.750	93,51	1.059.021	93,44	1.019.813	96,30	27.743	2,62	11.465	1,08
23.	Черкаська	1.076	1.154.455	107,33	1.042.730	90,32	1.040.971	90,17	999.603	96,03	28.703	2,76	12.665	1,22
24.	Чернівецька	549	668.781	121,89	586.671	87,72	586.377	87,68	544.022	92,78	24.226	4,13	18.129	3,09
25.	Чернігівська	1.111	1.068.152	95,99	970.519	90,86	969.638	90,78	908.904	93,74	39.774	4,10	20.960	2,16
26.	м. Київ	996	1.913.692	192,13	1.540.966	80,52	1.537.585	80,35	1.428.001	92,88	81.246	5,28	28.338	1,84
27.	м. Севастополь	302	307.024	101,66	196.600	64,03	195.688	63,74	111.671	57,07	77.091	39,39	6.926	3,54
Всього по Україні		34.093	37.885.555	111,18	31.943.820	84,32	31.891.742	84,18	28.804.071	90,32	2.417.554	7,58	670.117	2,10

Прем'єр-міністр України В. Фокін виступає на прес-конференції для українських і зарубіжних журналістів з питань підписання договору про правонаступництво щодо державного боргу і активів СРСР. Київ, 31 січня 1992 р.
Автор зйомки К. Ковпак.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-217131

Посли зарубіжних країн на прийомі у міністра закордонних справ України А. Зленка з нагоди вручення їм ноти з приводу власності колишнього СРСР, що знаходиться на території цих країн. Київ, 3 червня 1992 р.
Автор зйомки В. Фалін.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-213921

Президія чергового пленарного засідання Державної думи України. Виступає державний радник О. Ємець. Зліва направо: М. Жулинський, Л. Кравчук (3-й), В. Фокін.
Київ, 11 вересня 1992 р.
Автор зйомки В. Самохоцький.
ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного, од. обл. 0-215760

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про Державний прапор України

Верховна Рада України постановляє:

Затвердити Державним прапором України національний прапор, що являє собою прямокутне полотнище, яке складається з двох рівних за шириною горизонтально розташованих смуг: верхньої – синього кольору, нижньої – жовтого кольору, із співвідношенням ширини прапора до його довжини 2:3.

Голова Верховної Ради України

І. ПЛОЦЬ

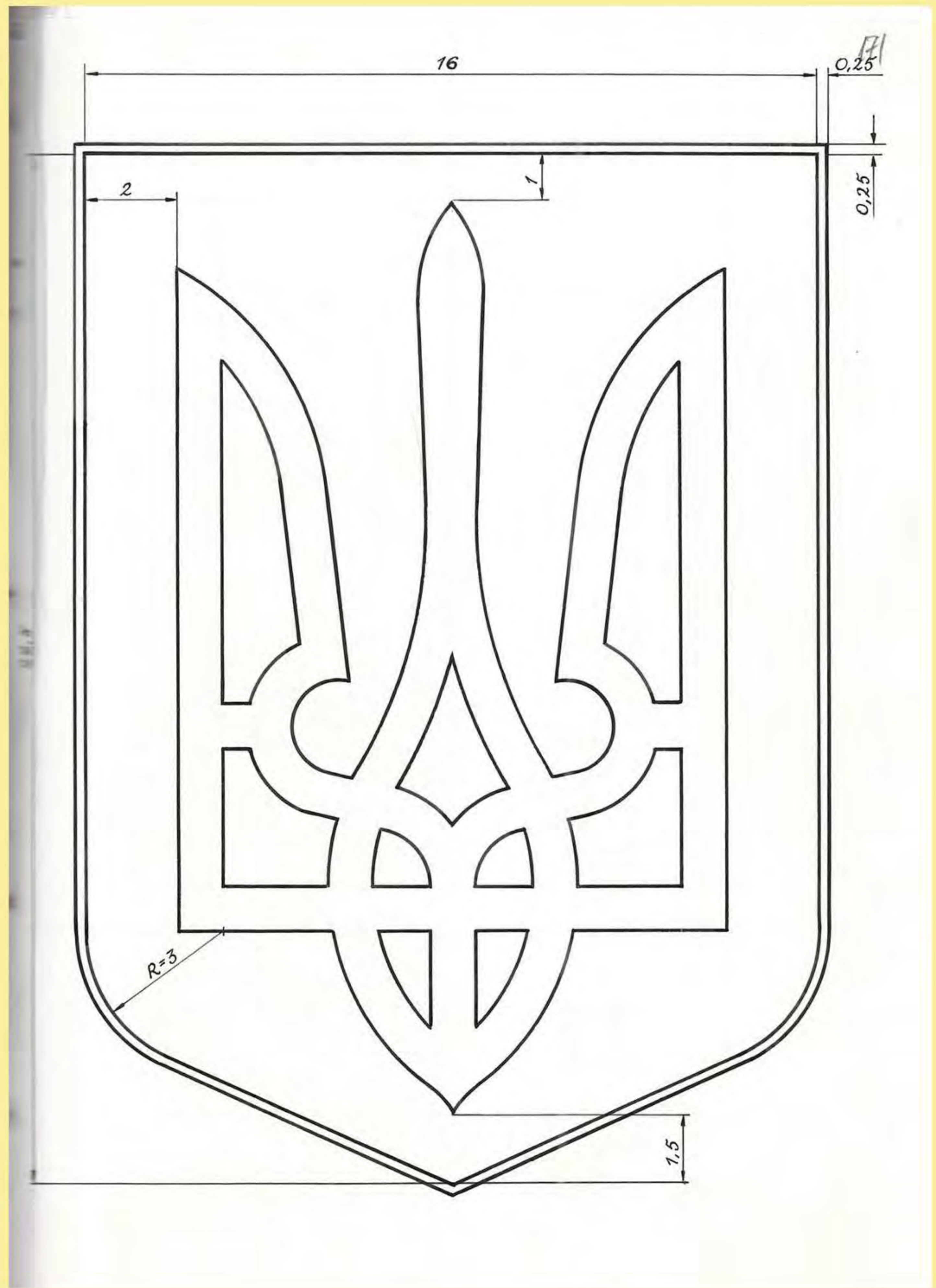
І. ПЛОЦЬ

м.Київ

28 січня 1992 року

№ 2067-ХП

Постанова Верховної Ради України "Про Державний прапор України". 28 січня 1992 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4740. Арк. 11

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про Державний герб України

Верховна Рада України постановляє:

1. Затвердити тризуб як малий герб України, вважаючи його головним елементом великого герба України /кольорове та схематичне зображення герба додаються/.

2. Зображення Державного герба України поміщується на печатках органів державної влади і державного управління, грошових знаках та знаках поштової оплати, службових посвідченнях, штампах, бланках державних установ з обов'язковим додержанням пропорцій зображення герба, затвердженого пунктом 1 цієї Постанови.

Голова Верховної Ради України

І. ПЛОЦЬ

І. ПЛОЦЬ

м.Київ

19 лютого 1992 року

№ 2137-ХП

Постанова Верховної Ради України "Про Державний герб України".
19 лютого 1992 р.
ЦДАВО України. Ф. 1. Оп. 16. Спр. 4740. Арк. 170-172

